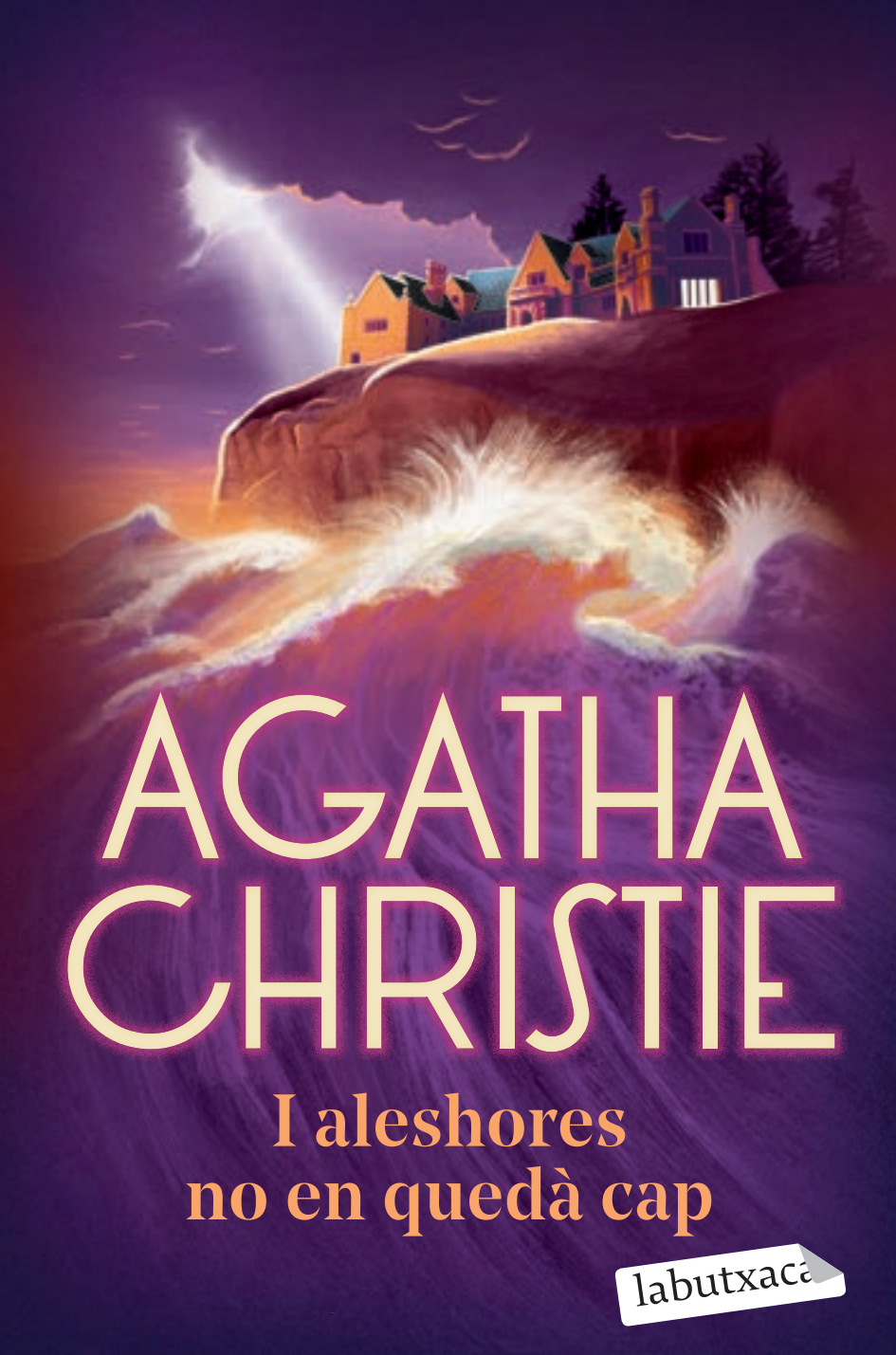

The background of the cover is a dramatic illustration. At the top, a large, multi-story house with a green roof and several chimneys sits atop a dark, rocky cliff. The house has some windows lit up. Below the cliff, the ocean is turbulent with large, white-capped waves crashing against the base of the cliff. A bright, jagged lightning bolt strikes down from a dark, stormy sky on the left side of the image. The overall color palette is dominated by dark blues, purples, and greys, with highlights from the lightning and the white foam of the waves.

AGATHA CHRISTIE

I aleshores
no en quedà cap

labutxaca

Agatha Christie[®]

I aleshores no en quedà cap

Traducció de Jordi Civís i Pol

Columna
Barcelona

Títol original: *And Then There Were None*
Publicat originalment a Gran Bretanya per Collins,
The Crime Club, 1939

And Then There Were None © 1939 Agatha Christie
Limited. All rights reserved.

AND THEN THERE WERE NONE, AGATHA CHRISTIE and the
AC Monogram Logo are registered trademarks of Agatha Christie Limited
in the UK and elsewhere. All rights reserved.

© de la traducció: Jordi Civís i Pol, 2003, 2022

Primera edició en aquest segell: juny del 2025
© d'aquesta edició: Edicions 62, s.a.,
labutxaca

Fotocomposició: Grup62
DIPÒSIT LEGAL: B. 7.516-2025
ISBN: 978-84-19971-90-6

La lectura obre horitzons, iguala oportunitats i construeix una societat millor. La propietat intel·lectual és clau en la creació de continguts culturals perquè sosté l'ecosistema de qui escriu i de les nostres llibreries.

En comprar aquest llibre contribuïu a mantenir aquest ecosistema viu i en creixement. A Grup62 agrai'm que ens ajudeu a donar suport així a l'autonomia creativa d'autores i autors perquè puguin continuar desenvolupant la seva funció.

Adreceu-vos a CEDRO (Centro Español de Derechos Reprográficos) si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra. Podeu contactar amb CEDRO a través del web www.conlicencia.com o per telèfon al 91 702 19 70 / 93 272 04 47.

Queden expressament prohibits l'ús o la reproducció d'aquest llibre o de qualsevol de les seves parts amb el propòsit d'entrenar o alimentar sistemes o tecnologies d'intel·ligència artificial.

Capítol 1

I

En un angle del vagó de fumadors de primera classe, el jutge Wargrave, retirat feia poc dels tribunals, xuclava el seu cigar tot repassant amb interès les notícies polítiques de *The Times*.

Va deixar el diari i va fer un cop d'ull per la finestra. Estaven passant pel comtat de Somerset. Es va mirar el rellotge; encara n'hi havia per a dues hores.

Va repassar mentalment tot el que havia sortit a la premsa sobre l'Illa del Soldat. Primer hi havia hagut la compra de l'illa per part d'un milionari americà que estava boig per la navegació amb iot, i després una descripció de la moderna i luxosa casa que s'havia fet bastir en aquell illot situat davant per davant de la costa de Devon. Dissortadament, la tercera i actual esposa del milionari americà era molt mala marinera, i això havia fet que tant la casa com l'illa s'acabessin posant a la venda. En els diaris hi aparegueren anuncis molt visto-

sos. Més endavant es publicà un comunicat en què es deia per primer cop, sense donar-ne detalls, que havien estat adquirides per un tal Mister Owen.

Després d'això van començar a circular els rumors dels periodistes especialitzats a fer safareig. Es deia que l'Illa del Soldat havia estat comprada en realitat per Miss Gabrielle Turl, l'estrella cinematogràfica de Hollywood. Volia passar-hi uns quants mesos lluny de tota mena de publicitat! *L'Abella Atrafegada* havia suggerit delicadament que s'hi volia fer una estança per a la família reial. *Mister Merryweather* havia sentit que havia estat adquirida per utilitzar-la per celebrar-hi una lluna de mel; el jove Lord L., finalment, s'havia rendit a Cupido! *Jonas* assegurava que l'Almirallat se l'havia quedada per tal de dur-hi a terme alguns experiments molt molt secrets!

Evidentment, l'Illa del Soldat era notícia!

El jutge Wargrave va treure's una carta de la butxaca. L'escriptura era pràcticament il·legible, però de tant en tant hi sobresortien algunes paraules amb una claredat inesperada: «Estimadíssim Lawrence, fa tants anys que no en sé res, de tu... Has de venir a l'Illa del Soldat... l'indret més encisador del món... tenim tantes coses per parlar... d'aquells temps... comunió amb la natura... escalfant-nos al sol... 12.40 de Paddington... T'aniré a buscar a Oakbridge».

I la seva corresponçal signava amb una rúbrica: «Per sempre teva, Constance Culmington».

El jutge Wargrave es va capbussar en la seva memòria per tal de recordar quan havia estat exactament que havia vist Lady Constance Culmington per darrer cop. Devia fer set, no, vuit anys. Aleshores acostumava a

anar a Itàlia a escalfar-se al sol i estar en comunió amb la natura i amb els *contadini*. Més endavant, va sentir dir que havia seguit cap a Síria, on es proposava d'escalfar-se en un sol encara més ardent i estar en comunió amb la natura i amb els beduïns.

La Constance Culmington, es va dir el jutge, era exactament el tipus de dona capaç de comprar-se una illa i envoltar-s'hi de misteri! Aprovant la seva lògica amb uns cops de cap, el jutge Wargrave va deixar que aquells cops de cap es convertissin en una becaina... i es va quedar adormit.

II

En un vagó de tercera classe que compartia amb uns altres cinc viatgers, la Vera Claythorne tirà enrere el cap i tancà els ulls. Que n'era, de calorós, viatjar amb tren avui! Que bé quan arribessin al mar! Realment, havia estat molt de sort d'obtenir aquest lloc de treball. Quan cercaves una feina per a l'època de vacances, gairebé sempre representava haver de tenir cura de tot un ramat de criatures; les feines com a secretària per al temps de vacances eren molt més difícils de trobar. Ni tan sols l'agència no li n'havia donat gaires esperances.

I aleshores havia arribat la carta:

He obtingut el vostre nom per mitjà de l'Agència de Personal Femení Qualificat, juntament amb una recomanació. Tinc entès que us coneixen personalment. Tindré molt de gust de pagar-vos el sou que demaneu i espero que

us incorporareu a la feina el dia 8 d'agost. El tren surt de Paddington a les 12.40 i us esperaran a l'estació d'Oakbridge. Amb aquesta carta us envio cinc bitllets d'una lliura per a les vostres despeses.

*Ben atentament,
Una Nancy Owen*

I a la part superior de la carta hi havia impresa l'adreça: «Illa del Soldat, Sticklehaven, Devon».

L'Illa del Soldat! Però si els diaris no parlaven de cap altra cosa darrerament! Hi havia tot tipus d'insinuacions i de rumors interessants. La major part, però, probablement era mentida. Ara bé, la casa l'havia feta construir realment un milionari, i es deia que quant a luxe era el sùmmum.

Miss Vera Claythorne, cansada a causa d'un darrer trimestre molt dur a l'escola, es deia: «Treballar com a senyoreta encarregada de l'esbarjo en una escola de tercera categoria no és pas gaire cosa... Si almenys pogués trobar feina en una escola com cal». I aleshores, amb un sentiment de desmai, va pensar: «Però estic de sort de tenir encara que només sigui això. Al cap i a la fi, a la gent no li agrada que una hagi sofert la investigació d'un jutge de primera instància, encara que aquest jutge m'absolgués de tota mena de càrrecs».

Recordava que fins i tot l'havia felicitada per la seva presència d'esperit i per la seva valentia. Tenint en compte que es tractava d'una investigació, no podia haver anat més bé.

I Mistress Hamilton havia estat l'amabilitat personi-

ficada. Tot i que l'Hugo... (però no volia pensar en l'Hugo!).

De sobte, malgrat la calor que feia en el vagó, va sentir una esgarrifança i va desitjar no ser en aquell tren que anava cap a la costa. Se li formà una visió a la ment amb molta claredat. El cap d'en Cyril ara sobre l'aigua, ara sota, nedant cap a la roca... A sobre i a sota... A sobre i a sota... I ella nedant amb facilitat i amb hàbils braçades darrere seu, obrint-se pas a través de l'aigua, però sabent prou bé que no hi arribaria a temps...

El mar d'un blau pregon i càlid; els matins passats ajaçada damunt la sorra; l'Hugo, l'Hugo que li havia dit que l'estimava... No, no havia de pensar en l'Hugo...

Va obrir els ulls i va arrufar les celles cap a l'home que hi havia assegut al seu davant. Era alt, de cara bruna, amb uns ulls clars més aviat junts i una boca arrogant, gairebé cruel. Va pensar: «M'hi jugaria qualsevol cosa que ha estat en alguns dels indrets més fascinants del món i que ha vist unes quantes coses ben interessants».

III

Mesurant la noia que seia davant seu amb una sola llambregada dels seus ulls amatents, en Philip Lombard es va dir a si mateix: «És força atractiva; té una mica l'aire, potser, d'una senyoreta d'escola... Una persona equilibrada, diria; el tipus de persona que es fa valer tant en l'amor com en la guerra. Em faria gràcia d'endur-me-la...».

Va arrufar les celles. «Va, deixa't estar d'aquestes històries. Això és seriós. He d'estar pel que faig».

De què es tractava, exactament?, es va preguntar. En Morris havia estat molt misteriós.

—Agafa-ho o deixa-ho córrer, capità Lombard.

—Són cent guinees, oi? —havia contestat, pensarós.

Ho havia dit sense donar-hi gens d'importància, com si cent guinees no fossin res per a ell. Cent guinees, quan només tenia diners per a un darrer àpat decent i prou! Li va semblar, però, que no havia aconseguit enganyar en Morris. Això és el que l'irritava d'en Morris: quan es tractava de diners, no el podies enganyar; ho sabia tot!

—I no em pots donar cap més informació? —va dir-li com aquell qui res.

Mister Isaac Morris va fer que no, de forma categòrica, amb el seu caparró calb.

—No, capità Lombard. És allí on ho saben. El meu client sap que la teva reputació és la d'un home honest que es troba en una situació difícil. M'han autoritzat a donar-te cent guinees, a canvi de les quals te n'aniràs a Sticklehaven, al comtat de Devon. L'estació més propera és la d'Oakbridge. T'hi aniran a buscar i et portaran amb cotxe a Sticklehaven, des d'on una llanxa motora et traslladarà a l'Illa del Soldat. Allí et posaràs a disposició del meu client.

—Per quant de temps? —havia dit sobtadament en Lombard.

—Com a màxim, una setmana.

—Ja comprens que no puc fer res... d'il·legal, oi?
—va dir el capità Lombard passant-se els dits pel bigotet.

Mentre parlava, havia mirat el seu interlocutor amb

un esguard d'allò més penetrant. En els llavis prims de Mister Morris hi havia aparegut un somriure molt feble, mentre responia amb gravetat:

—Si et proposen alguna cosa il·legal, per descomptat que tindràs la completa llibertat d'anar-te'n.

Maleït sigui, aquell animalàs tan polit li havia somrigut! Com si sabés del cert que en les accions anteriors d'en Lombard la legalitat no havia estat sempre una qüestió sine qua non...

En els llavis d'en Lombard s'hi dibuixà un somriure sorneguer. Com hi ha món, li havia anat ben justet una o dues vegades! Però sempre se n'havia sortit! De fet, no acostumava a fixar-se cap mena de límit.

No, i ara tampoc no se'n fixaria cap, de límit. Li semblava que s'ho passaria bé a l'Illa del Soldat...

IV

En un vagó per a no fumadors, Miss Emily Brent era asseguda al seu seient amb l'esquena ben recta, tal com tenia costum de fer. Tenia seixanta-cinc anys i no estava gens d'acord amb la mena de gent que es deixa anar. El seu pare, un coronel de l'antiga escola, havia tingut molt de punt en tot allò relacionat amb el capteniment. La generació actual era vergonyosament relaxada, en la manera com tenien d'anar pel món, i en totes les altres coses...

Embolcallada en una atmosfera de rectitud i de principis inflexibles, Miss Brent estava asseguda en el seu vagó de tercera classe, ple de gom a gom, i suportava estoicament la incomoditat i la calor. Tothom feia

molts escarafalls de tot, avui dia! Volien que els poses-
sin injeccions abans d'arrencar-los un queixal, prenien
píndoles quan no podien dormir, els agradaven les bu-
taques i els coixins, i les noies descuraven les seves fi-
gures, vestint-se de qualsevol manera, i a l'estiu jeien
mig despullades a la platja.

Miss Brent va prémer fortament els llavis. Li agra-
daria de poder escarmentar algunes persones per tal
que servissin d'exemple.

Recordava les vacances d'estiu de l'any anterior.
Aquest any, però, seria molt diferent. L'Illa del Sol-
dat... Mentalment va tornar a llegir la carta que ja havia
llegit qui sap les vegades.

Estimada Miss Brent,

*Espero de debò que em recordeu. Vam estar juntes a
la pensió Bellhaven un agost de fa uns quants anys i va
semblar que teníem moltes coses en comú.*

*En l'actualitat estic posant en marxa una pensió en
una illa que hi ha al davant de la costa de Devon. Crec
que hi ha bones possibilitats per a un establiment on es
pugui trobar una bona cuina casolana i la classe de gent
agradable de l'antigor. Res de tota aquesta nuesa i d'aquests
eixordadors gramòfons que funcionen fins a la matinada.
M'agradaria molt que us ho poguéssiu combinar per passar
les vostres vacances d'estiu a l'Illa del Soldat —de franc—,
com a convidada meva. Us aniria bé a primers d'agost?
Què us sembla el dia 8?*

Ben cordialment,

U. N. O.

Quin nom hi deia? La signatura era més aviat difícil d'entendre. L'Emily Brent va pensar amb impaciència: «Quanta gent que fa una signatura il·legible!».

Va deixar que els seus pensaments volessin cap a les persones que havia vist a Bellhaven. Hi havia anat dos estius seguits. Hi havia aquella senyora de mitjana edat tan agradable... Miss... Miss... Com es deia?... El seu pare havia estat canonge. I també una tal Mistress Olton... Ormen... No, es deia Oliver, segur. Això... Oliver.

L'Illa del Soldat! Els diaris n'havien parlat, de l'Illa del Soldat..., alguna cosa sobre una estrella de cinema, o potser es tractava d'un milionari americà? De fet, aquests llocs moltes vegades es venien a molt bon preu. Les illes no feien pas el pes a tothom. Creien que la idea era romàntica, però quan hi acabaven vivint s'adonaven dels desavantatges i estaven ben contents de poder-se-les vendre.

L'Emily Brent es va dir: «Sigui com sigui, passaré unes vacances de franc».

Amb aquells ingressos tan retallats que tenia i amb tants dividends que no cobrava, això era realment una cosa que calia tenir en compte. Només que pogués recordar una mica més com era Mistress —o potser era Miss?— Oliver...

V

El general Macarthur va mirar per la finestra del vagó. El tren acabava d'arribar a Exeter i ara havia de fer un

canvi. Maleïts fossin aquells trens tan lents de les línies secundàries! Aquell indret, l'Illa del Soldat, en línia rec-ta no era gens lluny.

No sabia prou bé qui era aquell Owen. Pel que semblava, era un amic de l'Spoof Leggard... i d'en Johnny Dyer.

«Venen un o dos dels teus vells companys... M'agra-daria poder parlar una mica d'aquells bons temps».

Bé, ja li agradaria, ja, xerrar una estoneta d'aquells bons temps. Darrerament, li havia fet la impressió que algunes persones procuraven d'evitar-lo. I tot a causa d'aquell maleït rumor! Renoi, ja n'hi havia ben bé prou... Feia gairebé trenta anys! S'imaginava que l'Ar-mitage devia haver parlat. Jove del dimoni! Què en sabia ell, de tot allò? En fi, no valia la pena de capfi-car-se per aquestes coses! De vegades un s'imaginava coses... S'imaginava, per exemple, que hi havia algú que et mirava d'una manera estranya.

Pel que feia a aquesta Illa del Soldat, ja li interessava veure-la. Se n'havia fet molt de safareig. Semblava com si hi pogués haver alguna cosa del cert en el rumor so-bre que l'Almirallat de la Guerra o l'Exèrcit de l'Aire l'havien adquirit.

El jove milionari americà Elmer Robson hi havia acabat construïnt una casa. S'hi havia gastat un gavadal de diners; almenys això és el que es deia. Hi havia instal·lat tots els luxes d'aquest món.

Exeter! Una hora d'espera! I ell que no volia espe-rar. Volia seguir endavant...

VI

El doctor Armstrong anava conduint el seu Morris per la plana de Salisbury. Estava molt cansat. L'èxit tenia el seu preu. Hi havia hagut un temps en què s'havia estat assegut a la seva consulta de Harley Street correctament abillat, envoltat dels aparells més moderns i el mobiliari més luxós esperant... esperant durant tot de dies ensopits sense saber si reeixiria o fracassaria.

Doncs bé, havia reeixit! Havia estat de sort! Havia estat de sort, i per descomptat havia estat hàbil. Sabia fer bé la seva feina, però amb això no n'hi havia prou per tenir èxit. També calia tenir sort. I n'havia tinguda! Un diagnòstic precís, un parell de pacients femenines agraïdes —senyores amb diners i posició—, i la seva fama s'havia escampat. «Hauries d'anar a veure el doctor Armstrong; és molt jove, però molt llest; a la Pam l'havien visitada tot tipus de metges durant molts anys i, en canvi, ell li va encertar el mal de seguida!». Els ressorts s'havien posat en marxa.

I ara el doctor Armstrong havia arribat allí on volia arribar. Tenia tots els dies ocupats. I molt poc de temps lliure. Per això, aquest matí d'agost estava content d'abandonar Londres i anar-se'n uns quants dies a una illa que hi havia al davant de la costa de Devon. No és que fossin exactament unes vacances. La carta que havia rebut estava redactada en uns termes més aviat vagues; on no hi havia res de vague, però, era en el xec que s'hi adjuntava. Uns honoraris desorbitats. Aquests Owen devien nedar en l'abundància. Semblava que es tractava d'alguna petita dificultat, d'un marit que esta-

va preocupat per la salut de la seva esposa i que desitjava que ell li fes un informe sense que la dona s'alarmés. No volia ni sentir a parlar d'anar a veure un metge. Els seus nervis...

Els nervis! El doctor va aixecar les celles. Les dones i els seus nervis. Bé, al cap i a la fi, això era bo per a la seva feina. La meitat de les dones que l'anaven a veure no tenien res més que avorriment, però això no els agradaria que els ho diguessin! I sempre se'ls podia trobar alguna cosa.

—Una petita afecció, no res de seriós, de debò, però cal posar-hi cura. Farem un tractament senzill.

Bé, en aquests casos la medicina era més una curació a còpia de fe que cap altra cosa. I ell en sabia força, d'això; sabia inspirar confiança i fer que creguessin en ell.

Havia estat una sort que hagués aconseguit sobreposar-se a temps a allò de feia deu..., no, quinze anys. Va anar-li ben just! S'estava enfonsant completament. I el xoc el va fer reaccionar. Va deixar de beure del tot. Déu meu, per poc no hi deixa la pell...

Amb una botzinada tan forta que una mica més el deixa sord, el va avançar un enorme Super Sports Dalmain a vuitanta milles per hora. El doctor Armstrong no va anar a parar a la cuneta per un pèl. Un d'aquells esbojarrats que anaven volant per les carreteres. Els odiava! Aquest, havia estat a punt d'investir-lo. Maleït jove del dimoni!

VII

Dirigint-se cap a Mere enmig d'un terrabastall de por, en Tony Marston pensava: «És terrible la quantitat de cotxes que van arrossegant-se a pas de tortuga per les carreteres! Sempre hi ha algú que et barra el pas. I van pel mig de la carretera! En fi, que es fa del tot impossible circular amb cotxe per Anglaterra... No és com a França, on pots deixar-te anar amb llibertat.

»Em paro aquí a fer una copeta, o tiro endavant? Tinc la mar de temps! Només falten un centenar de milles i poca cosa més. Em podria prendre una ginebra i una cervesa. Fa una calda de por, avui!».

Això de l'illa semblava que seria força divertit... Si el temps s'aguantava. Es preguntava qui eren aquells Owen. Segurament eren rics i fastigosos. En Bagder era una fura per ensumar la gent d'aquesta mena. És clar que ja ho havia de fer, pobre xaval, si no tenia ni un xavo.

«Espero que em tractin bé en qüestió de mam. No se sap mai amb aquests tipus que guanyen moltes peles però que no han nascut en l'abundància». Era una pena que aquella història que la Gabrielle Turl havia comprat l'Illa del Soldat no fos certa. Li hauria agradat coincidir amb tota la gentada que envoltava aquella estrella cinematogràfica. Bé, suposava que, de noies, almenys n'hi hauria unes quantes...

Sortint de l'hotel, es va estirar, va fer un badall, va esguardar el cel blau i es va enfilar al Dalmain.

Unes noies joves se'l van mirar admirativament. El seu metre vuitanta de ben proporcionada figura, la cara

bronzejada, els cabells arrissats i els ulls d'un blau intens.

Va embragar amb un brogit immens i va sortir rabent per un carrer estret amunt. Tant els vells com els nois que es dirigien a fer algun encàrrec van fer un bot cap a la voravia, tement per la seva seguretat. Els nois, però, van ullar el cotxe embadalits.

L'Anthony Marston continuava el seu avanç triomfal.

VIII

Mister Blore es trobava en el tren tramvia de Plymouth. En el vagó només hi havia una altra persona, un mariner madur i lleganyós. En aquell moment s'havia quedat adormit. Mister Blore escrivia amb molt de compte a la seva llibreteta.

—Aquí tenim tota la colla —va mormolar—. Emily Brent, Vera Claythorne, el doctor Armstrong, Anthony Marston, el vell jutge Wargrave, Philip Lombard, el general Macarthur, i el criat i la seva muller, Mister i Mistress Rogers.

Va tancar la llibreteta i se la va tornar a guardar a la butxaca. Va mirar cap al seient del racó, on hi havia l'home adormit.

«Aquest porta una copa de més», va diagnosticar encertadament Mister Blore.

Es va posar a repassar-ho tot mentalment, amb molta cura i amb molta escrupolositat.

«Això ha de ser ben fàcil —anava rumiant—. No

veig la possibilitat de fer-hi cap relliscada. Espero tenir l'aspecte adient».

Es va posar dret i es va examinar al vidre amb inquietud. La cara que s'hi reflectia era la d'una persona d'aspecte vagament militar, amb bigoti. Una cara sense gaire expressió, amb uns ulls grisos més aviat junts.

«Podria ser un comandant de l'exèrcit —es va dir Mister Blore—. No, ara m'oblidava que hi ha aquell vell militar. Em descobriria de seguida. Sud-àfrica —es va dir Mister Blore—, això és el que em convé! Cap d'aquestes persones no té cap lligam amb Sud-àfrica, i jo, en canvi, m'acabo de llegir justament aquell fullet de viatge, de manera que puc parlar-ne amb força seguretat».

Per sort, a les colònies hi havia tota mena de gent. Mister Blore podria passar, a tot arreu, per un sud-africà benestant, sense que ningú el pogués desemascarar.

L'Illa del Soldat. Recordava l'Illa del Soldat de quan era un vailet. Una mena de roca fètida, plena de gavines, a una milla de la costa. Tenia aquest nom perquè recordava el cap d'un home.

Una idea ben estranya, aquesta d'anar-s'hi a construir una casa! Quan feia mal temps devia ser espantós! Els milionaris, però, estaven carregats de capricis!

El vell del seient del racó es va despertar i va dir:
—Mai no se sap què pot passar al mar... Mai!

—És veritat. No se sap mai —va dir Mister Blore per tranquil·litzar-lo.

El vell va deixar anar dos singlots i va dir planyívola-
lament:

—Ve una torbonada.

—No home no, que fa bon dia —va fer Mister Blore.

—Que ve una torbonada, us dic. La puc ensumar —va dir el vell, enutjat.

—Potser teniu raó —va dir pacíficament Mister Blore.

El tren va parar en una estació i el vell es va posar dret amb dificultat.

—Aquí és on baixo.

Va començar a grapejar, maldestre, el pany de la porta. Mister Blore el va ajudar.

El vell es va aturar. Va aixecar una mà solemne i els ulls plens de lleganyes li van parpellejar.

—Estigueu amatents i reseu —va dir—. Estigueu amatents i reseu. El dia del judici és a prop.

Va baixar tentinejant a l'andana. Va mirar cap amunt, a Mister Blore, i va dir amb una gran dignitat:

—Us estic parlant a vós, jove. El dia del judici és molt a prop.

Deixant-se caure al seient, Mister Blore va pensar: «Ell és més a prop del dia del judici que no pas jo!».

Però en això, casualment, anava errat...